

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 2CoE/484/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6111205968
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Novotná
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6111205968.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Advocate, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: W. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, XXX XX B., o vymozenie pohľadávky oprávneného vo výške 1 201,87 Eur s príslušenstvom, vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, Exekútorový úrad so sídlom Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava pod sp. zn. EX 4399/11, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 4Er/533/2011-11 zo dňa 22. marca 2011 jednohlasne takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 4Er/533/2011-11 zo dňa 22. marca 2011 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „exekučný súd“) napadnutým uznesením č.k. 4Er/533/2011-11 zo dňa 22. marca 2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Rozhodol tak po zistení, že exekučný titul - rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 14450/10 zo dňa 02. februára 2011, ktorý vydal JUDr. Michal Rašľa, rozhodca Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761, bol vydaný v rozpore so zákonom. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že exekučný súd považoval Zmluvu o úvere č. 602100145 uzatvorenú medzi oprávneným a povinným za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“, resp. „OZ“). V zmysle bodu 15 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto Zmluvy, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporov o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenie práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Najvyšší rozhodcovský súd a.s., so sídlom Žabotova 2/B, 811 04 Bratislava, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde, b) pred príslušným súdom SR, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu. Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ žalobca podá žalobu o rozhodnutie sporu, ktorý vznikne z tejto Zmluvy, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporov o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj sporu, ktorý vznikne z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenie práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvážujúcu podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu. Podľa exekučného súdu návrh spotrebiteľskej Zmluvy o úvere je aj v danom prípade pripravený na predtlačenej tlačive, do ktorého sa len vpisujú požadované údaje. Spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť obsah Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť uzatvorenej

spotrebiteľskej zmluvy, nemôže vyjednávať, jeho jedinou alternatívou je prijatie, resp. odmietnutie návrhu ako celku. Exekučný súd ďalej uviedol, že základnou zásadou spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, t.j. ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou neplatnosti takejto podmienky. Značnú nerovnováhu je možné vysvetľovať ako právne postavenie spotrebiteľa, ktoré mu nedovoľuje, alebo značne obmedzuje uplatňovanie nárokov, prostredníctvom ktorých sa domáha riadneho plnenia zo zmluvy, nápravy už prijatého plnenia alebo ktoré sa týkali možnosti odstúpenia od zmluvy. Vzhľadom na obsah § 53 ods. 4 OZ je potrebné prijať záver, že neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú absolútne neplatné, a teda nie je potrebné, aby sa ich neplatnosť spotrebiteľ dovolával. Neplatnosť takejto podmienky však nespôsobuje neplatnosť celej zmluvy, pokiaľ túto podmienku možno oddeliť od ostatných náležitostí zmluvy. Podľa exekučného súdu praktickým dôsledkom ustanovenia o rozhodcovskej doložke tak, ako je formulovaná v bode 15 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru je, že spotrebiteľovi je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd. Znenie rozhodcovskej doložky neodporuje síce doslovnému zneniu zákonného ustanovenia, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby predmetné ustanovenie dodržané nebolo, teda zákon obchádza. Exekučný súd v danom prípade nemal pochybnosť o tom, že ustanovenie bodu 15 uzatvorenej Zmluvy je v rozpore s § 53 ods. 4 písm. r) OZ, čo má za následok absolútnu neplatnosť predmetného zmluvného dojednania, na čo musí súd prihliadať z úradnej povinnosti (ex offa). Súčasťou predpokladov pre vykonateľnosť exekučného titulu je, aby bol vydaný orgánom na vydanie takéhoto rozhodnutia príslušným. Ak rozhodnutie vydal orgán nepríslušný, ide o právny akt nulitný, ktorý v exekučnom konaní nie je možné vykonať, nakoľko nejde o akt štátnej správy, resp. verejnej moci. Nulitný akt nikoho nezaväzuje a hľadá sa na neho, akoby neexistoval (3Mcdo 20/2008 z 22.04.2009). Exekučný súd preto dospel k záveru, že právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie v predmetnej veci je založená na absolútne neplatnom právnom úkone, a preto je exekučný titul vydaný v rozpore so zákonom. Exekučný súd preto v zmysle § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti napadnutému rozhodnutiu podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom namietal, že rozhodnutie prvostupňového súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.). Súd v prejednávanej veci aplikoval na zistený skutkový stav ustanovenia na ochranu spotrebiteľa, avšak bez toho, aby mal za preukázané podmienky vzniku spotrebiteľského právneho vzťahu upravené v hypotéze príslušnej danej normy (§ 52 OZ). Súd sa v konaní nezaoberal splnením základnej podmienky pre vznik spotrebiteľského vzťahu, t.j. existenciou spotrebiteľa a dodávateľa. V prejednávanej veci je povinný podnikateľom podľa ust. § 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“) v znení neskorších predpisov v spojení so zákonom č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov. Odvolateľ poukázal na ust. § 52 ods. 4 OZ, v zmysle ktorého spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa § 2 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Samotná skutočnosť, že povinný má postavenie podnikateľa a to, že úver mu bol poskytnutý na účel podnikania, resp. k výkonu zárobkovej činnosti, samo o sebe odôvodňuje záver o tom, že povinný nie je spotrebiteľom. V prípade, ak povinný koná ako podnikateľ - živnostník a takto sa aj preukazuje v procese uzatvárania zmluvy a za tým účelom aj vyhlási, že poskytnutý úver použije na podnikateľské účely a nie na vlastnú spotrebu, odvolateľ dospel k záveru, že podmienky stanovené v hypotéze právnej normy § 52 OZ, alebo ust. § 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch neboli splnené a posudzovaný právny vzťah nie je vzťahom spotrebiteľským, čiže nemôže byť logicky ani spotrebiteľským úverom. Skutočnosť, že konajúci súd na prejednávajúcu vec nesprávne aplikoval ustanovenia právneho poriadku na ochranu spotrebiteľov bez toho, aby na to boli splnené podmienky, zaťažil konanie vadou, ktorá môže byť odstránená len v odvolacom konaní. Exekučný súd na správne zistený skutkový stav neaplikoval ďalej príslušné ustanovenia zákona č. 191/1950 Zb. (Zákon zmenkový a šekový) v znení neskorších predpisov. Vyplnená zmenka je podľa odvolateľa platná aj v prípade, ak je vyplnená v rozpore s dohodou o vyplňovacom práve, t.j. aj v prípade riadneho alebo naopak excesívneho vyplnenia zmenky vzniká riadna zmenka a rozdiel spočíva v tom, že v prípade excesívneho vyplnenia má zmenkový dlžník (povinný z exekučného konania) právo brániť sa plneniu zo zmenky uplatnením námietok. Odvolateľ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Odbo V 43/2006. Exekučný súd nemôže ex

offo vzniesť námietku smerujúcu proti použitiu zmenky a ak tak urobil, konal v rozpore so zákonom a nesprávne aplikoval ust. § 10 a nasl. Zmenkového zákona. V rozhodcovskom konaní táto námietka zo strany odporcu (povinného) vznesená nebola, hoci odporca bol o podanom návrhu a jeho obsahu riadne upovedomený. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolateľ navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie exekučného súdu podľa § 212 ods. 1 O.s.p., vec prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a uznesenie exekučného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu zistil, že dňa 03. marca 2011 bol u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého spísaný vo forme zápisnice návrh oprávneného na vykonanie exekúcie proti povinnému. Následne súdny exekútor podaním zo dňa 17. marca 2011 požiadal exekučný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd napadnutým uznesením č.k. 4Er/533/2011-11 zo dňa 22. marca 2011 žiadosť o udelenie poverenia zamietol, pretože po preskúmaní exekučného titulu dospel k záveru, že exekučný titul bol vydaný v rozpore so zákonom, pretože právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie v predmetnej veci je založená na absolútne neplatnom právnom úkone, ktorým je dohoda o rozhodcovskej doložke obsiahnutá v bode 15 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere.

V prejednávanom prípade je exekučným titulom rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. Bratislava sp. zn. SR 14450/10 zo dňa 02. februára 2011.

Exekučný súd správne pred udelením poverenia skúmal súlad exekučného titulu so zákonom. Táto povinnosť je zakotvená v ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne.

Exekučný súd s poukazom na vyššie uvedené ustanovenie Exekučného poriadku posudzoval exekučný titul aj podľa ustanovení ZRK. Exekučný súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že Zmluvu o úvere uzavretú medzi oprávneným a povinným možno považovať za spotrebiteľskú zmluvu s poukazom na ust. § 52 a nasl. OZ. Exekučný súd konštatoval, že z okolností uzatvárania zmluvy a najmä s ohľadom na povahu zmluvných strán - subjektov právneho vzťahu je zrejmé, že ide o spotrebiteľský vzťah. Prvostupňový súd však vo svojom rozhodnutí dospel k záveru, že sa na strane povinného jedná o spotrebiteľa napriek tomu, že v predloženej Zmluve o úvere č. XXXXXXXXX zo dňa 13. apríla 2010 uzavretej medzi oprávneným a povinným je uvedené, že dlžníkom je subjekt s obchodným menom „W. S., H.: XX XXX XXX s miestom podnikania I. XXX/XX, XXX XX B., č. živnostenského registra XXX-XXXXX“ a dlžník prehlásil, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Podľa § 52 ods. 1 a 4 OZ v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy (13. apríla 2010) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z predložených listín je zrejmé, že Zmluvu o úvere uzavretú medzi oprávneným a povinným by nebolo možné podriaďiť pod režim spotrebiteľských úverov, v dôsledku čoho by potom nebolo možné predmetnú zmluvu posudzovať ani podľa ust. § 52 a nasl. OZ a podľa týchto ustanovení by nebolo možné posudzovať ani ustanovenia Zmluvy o úvere vo vzťahu k neplatnosti neprijateľných podmienok v spotrebiteľskej zmluve v časti rozhodcovskej doložky a zákonnosti priznaného plnenia. Pokiaľ teda exekučný súd Zmluvu o úvere, ktorá bola podkladom na

vydanie rozhodcovského rozsudku, posúdil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, resp. spotrebiteľskú zmluvu obsahujúcu neprijateľné podmienky, ktorá je v zmysle ustanovení OZ neplatná, vec nesprávne právne posúdil.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd s poukazom na ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. napadnuté uznesenie prvostupňového súdu zrušil a podľa § 221 ods.2 O.s.p. mu vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom sa bude zaoberať posúdením otázky, či exekučný titul predložený v tomto prípade spĺňa formálne i materiálne náležitosti vykonateľného rozhodnutia, na základe ktorého sa môže viesť exekúcia v časti vymáhania istiny, resp. príslušenstva. Zhodnotí tiež, či v zmluve dohodnutá rozhodcovská doložka a výška sankcií za nesplnenie povinnosti v zmluve nepredstavuje neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka a či rozhodcovský rozsudok nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom podľa § 45 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku za predpokladu, že po doplnení dokazovania nepochybne zistí, či v danom prípade ide o spotrebiteľský vzťah a či sa na tento vzťah vzťahuje zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.